

Åtgärdsplan med anledning av revisionens granskning av verksamhetsåret 2024

Nämnden för funktionsstöd

1 Granskning av kontroll och uppföljning av privata utförare – åtgärder för att motverka välfärdsbrott

Följande rekommendationer lämnas till nämnden:

- Nämnden för funktionsstöd rekommenderas att utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv för att kunna genomföra effektiva kontroller.
- Nämnden för funktionsstöd rekommenderas att stärka kontrollen och uppföljningen av privata utförare av personlig assistans.

Revisionskontoret har på revisorsgruppens uppdrag granskat kontroll och uppföljning av privata utförare vid nämnden för funktionsstöd, socialnämnden Sydväst, inköps- och upphandlingsnämnden och äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

Den samlade bedömningen är att de granskade nämnderna i huvudsak har en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av privata utförare. Samtidigt är bedömningen att nämnderna har olika förutsättningar för att kunna bedriva ett effektivt och ändamålsenligt arbete med att systematiskt motverka välfärdsbrott. Vid personlig assistans föreligger inte ett avtalsförhållande mellan nämnden för funktionsstöd och assistansutföraren, vilket försvårar nämndens möjligheter till effektiva kontroller. Med det sagt bedömer revisionen att nämnden kan utveckla de kontroller som sker av assistansutförarnas fakturor.

Revisionen har granskat området och lämnade revisionsrapport till nämnden i juni 2024. Förvaltningen kommer ta fram åtgärder som nämnden har att skicka som yttrande till revisionen senast 20 juni 2025. Förvaltningen har haft ytterligare dialog med revisionen utifrån möjligheterna av kontroll inom personlig assistans.

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
Stärka kompetens inom sekretesslagstiftning och uppgiftsskyldighet	Förvaltningen ska ta fram och genomföra en utbildningsinsats riktad mot förvaltningens utförarverksamheter i sekretesslagstiftning och uppgiftsskyldighet. Förvaltningens jurister kommer samtidigt fortsätta delta i central introduktion för socialsekreterare där dessa delar ingår.	 Pågående
Stärka arbetet mot felaktiga utbetalningar genom FUT-team	Förvaltningen ska starta och arbeta med strukturerad uppföljning och samarbete vid misstanke om felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet genom ett FUT-team (team för felaktiga utbetalningar)	 Avslutad
Ta fram och implementera rutin vid misstanke om felaktig folkbokföring	Förvaltningen ska ta fram och implementera rutin vid misstanke om felaktig folkbokföring.	 Pågående

Ta fram rutiner för att stärka verksamheternas kompetens kring hantering av misstänkt fusk eller felaktiga utbetalningar	Förvaltningen ska ta fram och implementera rutiner för hantering vid misstanke om fusk eller felaktiga utbetalningar från annan myndighet.	 Pågående Förvaltningen har uppdaterat rutin för administratör som hanterar fakturor som avser personlig assistans. Den tidigare texten har justerats utifrån de insikter som framkommit under arbetet med metoden Crime Proofing, för att skapa en tydligare och mer rättssäker vägledning. Ett nytt stycke har lagts till där kontrollen av semesterersättning i samband med fakturering av sjuklöneersättning beskrivs, och ytterligare ett nytt stycke behandlar hur merkostnader ersätts när personliga assistenter är långtidssjukskrivna. Vidare har kontrollen av fakturor och tidrapporter som rör sjuklöneersättning delats upp i två separata avsnitt: ett som gäller när ett bolag är utförare, och ett som gäller när den enskilde är egen anordnare. Det sistnämnda avsnittet har utvecklats och förtydligats ytterligare för att ge ett ännu bättre stöd i det praktiska arbetet. Utöver dessa förändringar håller en checklista på att tas fram, där de mest förekommande felen vid fakturahantering listas.
Genomföra fördjupad kontroll av privata assistansbolag två gånger per år	Förvaltningen ska genomföra fördjupad kontroll av assistansbolag två gånger per år, höst och vår. Kontrollen innefattar bland annat registrerade uppgifter hos Skatteverket, information om vilka personer sitter i styrelsen, deras koppling till andra bolag och verksamheter, eventuella domar och information från IVO (inspektionen för vård och omsorg)	 Pågående Förvaltningen har uppdaterat rutin för administratör som hanterar fakturor som avser personlig assistans. Den tidigare texten har justerats utifrån de insikter som framkommit under arbetet med metoden Crime Proofing, för att skapa en tydligare och mer rättssäker vägledning. Ett nytt stycke har lagts till där kontrollen av semesterersättning i samband med fakturering av sjuklöneersättning beskrivs, och ytterligare ett nytt stycke behandlar hur merkostnader ersätts när personliga assistenter är långtidssjukskrivna. Vidare har kontrollen av fakturor och tidrapporter som rör sjuklöneersättning delats upp i två separata avsnitt: ett som gäller när ett bolag är utförare, och ett som gäller när den enskilde är egen anordnare. Det sistnämnda avsnittet har utvecklats och förtydligats ytterligare för att ge ett ännu bättre stöd i det praktiska

	arbetet. Utöver dessa förändringar håller en checklista på att tas fram, där de mest förekommande felen vid fakturahantering listas.
Redovisning av uppdrag från revisionen angående att utreda om tillämpningen av sekretessregler är alltför restriktiv för att kunna genomföra effektiva kontroller av privata assistansutförare	✓ Avslutad Rättslig reglering kring sekretess De sekretessregler nämnden för funktionsstöd har att förhålla sig till i arbetet med att kontrollera av privata assistansutförare är i huvudsak socialtjänstsekretessen i 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Den handlar om att den enskilde som finns inom vår verksamhet skyddas av stark sekretess. För att bryta den sekretessen, dvs. kunna ange namnet på brukaren eller i övrigt andra personliga förhållanden, måste det finnas en sekretessbrytande bestämmelse. De sekretessbrytande bestämmelserna återfinns i OSL men även i annan lagstiftning. De sekretessbrytande bestämmelserna som är aktuella för kontroll av privata assistansutförare är framför allt skyldigheten för kommunen att anmäla till polisen om man misstänker att ett brott har begåtts mot bidragsbrottslagen (2007:612), kommunernas underrättelseskyldighet till andra myndigheter avseende felaktiga utbetalningar på grund av brott eller oavsiktliga fel som begåtts av antingen den enskilde eller den utbetalande aktören enligt reglerna i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Dessa sekretessbrytande bestämmelser innebär att det på eget bevåg kan lämnas ut uppgifter som omfattas av sekretess. För vissa brott, där ministraffsatsen är sex månaders fängelse, krävs att man det har kommit en begäran från polisen eller åklagaren för att man ska kunna lämna ut sekretessbelagda uppgifter. Den 1 april 2025 kom lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. Den innebär att man på begäran av en rättsvårdande myndighet kan lämna ut vissa uppgifter om en enskild och dennes personliga

förhållanden, som vanligtvis omfattas av sekretess. Lagen innebär även en skyldighet att på eget initiativ och på begäran lämna ut vissa uppgifter om de *inte omfattas av sekretess*.

Åtgärder

Sekretesskyddet avseende de brukare som finns inom nämndens verksamhetsområde är stark och det krävs en sekretessbrytande bestämmelse för att bryta sekretessen. Det har dock funnits en osäkerhet kring hur sekretesslagstiftningen ser ut och vilken uppgiftsskyldighet vi har. Förslag på upplägg på utbildningsinsatser gällande vilka uppgifter som får lämnas och på vilket sätt till olika myndigheter är färdigställd. Utbildningsinsatserna har under inte hållits under våren, då det har tillkommit nya bestämmelser inom sekretesslagstiftningen och det kommer nya bestämmelser i sommar. Vidare planeras det för ytterligare sekretesslättnader för att motverka kriminalitet att träda i kraft den 1 december 2025.

2 Granskning av arbetet mot våld i nära relationer

Följande rekommendationer lämnas till nämnden:

- Nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med att utbilda personalen om våld i nära relationer, så att de kan bidra till att upptäcka våldsutsatta som behöver stöd och hjälp.
- Nämnderna rekommenderas att stärka sin samverkan för att säkerställa att det finns tillräcklig kunskap i verksamheterna om stadens gemensamma stödinsatser och för att våldsutsatta får stöd utifrån behov, oavsett vilken målgrupp de tillhör.
- Nämnderna rekommenderas att var och en för sig – men också i samverkan – stärka sitt arbete med att förebygga fortsatt våld i nära relationer.

Revisionskontoret har på revisorsgruppens uppdrag granskat stadens arbete med att upptäcka, stödja och förebygga fortsatt våld i nära relation.

Revisionskontorets bedömning är att nämndernas arbete med att upptäcka våld i nära relationer i delar är ändamålsenligt.

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
Stärka kunskap i utförarverksamheterna kring vad man gör när man upptäcker våld i nära relationer	Hänvisa, lyfta upp och sprida information om förvaltningens fastställda rutiner för arbete mot våld i nära relationer för	 Pågående

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
	utförarverksamheter och för myndighet vid introduktion av nyanställda, samt genom digitala navet och intern kommunikation. Enheterna på utförarverksamheterna kan planera och genomföra genomgång av fastställda rutiner APT för samtal och för att skapa en gemensam förståelse av rutinen. - Utförarverksamhetsenheterna kan utse "vård i nära ombud" som kan fungera som ett stöd för andra i personalgrupper vid akuta eller komplicerade fall. Systematisk möjliggöra för och uppmuntra personal i utförarverksamheter att delta på utbildningar om våld i nära relationer som erbjuds förvaltningen och av kompetenscentrum Våld i nära.	
Genomför årlig kompetenshöjande utbildning om våld i nära relationer för all berörd personal	Förvaltningen skall planera, erbjuda och genomföra interna utbildningar om våld i nära relationer med fokus på funktionsnedsättning samt utbildning om normmedvetet arbetssätt för all berörd personal i förvaltningen. (Två på våren-sommar och två på höst-vinter). Förvaltningen skall också sprida information om övriga utbildningar om våld i nära relationer som hålls av Kompetenscentrum Våld i nära och av andra förvaltningar i staden.	 Pågående
Undersöka och etablera samverkansforum med socialnämnderna för att identifiera gemensamma stödinsatser.	Förvaltningen skall delta i stadens samordningsgrupps möten om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen skall delta i stadens övergripande arbetsgrupper för att lyfta upp funktionshinderperspektiv och behov.	 Pågående
Kompetenshöjande insatser våld i nära relation och hedersrelaterat våld myndighet	Samtliga enheter inom avdelning myndighet kommer anordna kompetenshöjande aktiviteter rörande våld i nära relationer under året, ett flertal enheter har identifierat ett särskilt behov att utbilda kring hedersförtryck under 2025	 Pågående
Samverkan med socialförvaltningarna för att förbättra hantering myndighet vid identifierad våldsutsatthet	Avdelning myndighet ska stärka samverkan på enhetsnivå tillsammans med socialförvaltningarna angående förvaltningens målgrupp i syfte	 Pågående

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
	att förbättra hanteringen vid identifierad våldsutsatt person	
Fortsatt utökad screening för att upptäcka våld i nära relation myndighet	Samtliga enheter avdelning myndighet ska fortsätta arbetet med att utöka screeningen i syfte att upptäcka personer som blir utsatta för våld	 Pågående
Revidera rutin för våld i nära relation myndighet	Avdelning myndighet ska under våren 2025 revidera rutin för våld i nära relation	 Pågående

3 Granskning av ekonomistyrning

Följande rekommendationer lämnas till nämnden:

- Nämnden rekommenderas att stärka följsamheten gentemot stadens regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Revisionskontorets bedömning är att det finns delar i nämndens styrning av ekonomin som behöver stärkas. Granskningen visar att det finns etablerade processer för planering, budgetering och uppföljning men att delar behöver stärkas utifrån kraven i Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
Rutin ska införas som säkerställer att samtliga budgetförändringar dokumenteras och beslutas av nämnden	Rutin ska införas som säkerställer att samtliga budgetförändringar dokumenteras och beslutas av nämnden. Av beslutsunderlaget ska det tydligt framgå vilken avdelning som berörs samt om budgetramen för denna avdelning utökas eller minskas. Budgetuppföljningen ska utgå från den av nämnden beslutade budgeten.	 Pågående
Förvaltningen säkerställer att bruttoredovisning tillämpas vid upprättande och beslut om nämndens budget.	Det innebär att samtliga intäkter och kostnader ska redovisas var för sig, inklusive externa intäkter och utgifter utöver tilldelat kommunbidrag. Budgeten ska även innehålla ett tydligt ekonomiskt mål som anger att intäkter och kostnader balanserar. Detta ska gälla både budgetdokument och löpande uppföljningar.	 Ej påbörjad
Den ekonomiska rapporteringen till nämnden ska omfatta en systematisk redovisning av förvaltningens intäkter.	För verksamhetsområden där intäkter utgör en väsentlig del av finansieringen ska intäkternas utveckling följas upp regelbundet och analyseras i relation till budget.	 Ej påbörjad
Prognoser för helårsresultat ska		 Ej påbörjad

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
framgå av varje delårsrapport och vara nedbrutna per avdelning. Uppföljningsrapporter ska innehålla jämförelser mellan faktiskt utfall och den beslutade budgetramen, samt förklaringar till större avvikelser.		

4 Granskning av systematiskt brandskyddsarbete

Följande rekommendationer lämnas till nämnden:

- Nämnden rekommenderas att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet dokumenteras.
- Nämnden rekommenderas att säkerställa att samtliga bostäder med särskild service kontinuerligt genomför brandskyddsövningar.

Revisionskontorets bedömning är att nämnden delvis bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete.

Åtgärd	Beskrivning	Status och kommentar
Genomföra regelbundna utbildningar för chefer och medarbetare i systematiskt brandskyddsarbete	Utbildningar syftar till att höja kompetensen kring det systematiska brandskyddsarbetet och dokumentationskraven.	 Pågående
Följa upp det systematiska brandskyddsarbetet och vidta åtgärder vid brister	Uppföljningen ska säkerställa att det finns utbildningsplaner och att brandskyddsövningar genomförs kontinuerligt på samtliga bostäder med särskild service	 Pågående